

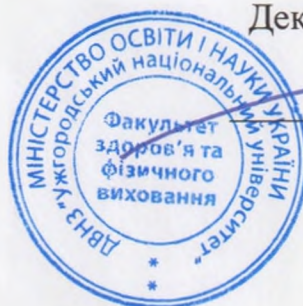
**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету здоров'я та
фізичного виховання

/Миронюк І.С./

« 30 » червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична терапія у геронтології та геріатрії

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія
Статус дисципліни	обов'язкова

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «**Фізична терапія у геронтології та геріатрії**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **227 Фізична терапія, ерготерапія** освітньої програми **Фізична терапія**.

Розробник: Сабадош М.В., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент

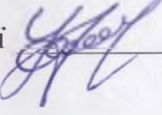
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **фізичної реабілітації**

Протокол № 12 від «30» червня 2021 р.

Завідувач кафедри Філак Я.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 10 від «30» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Філак Ф.Г.

© _____ вересень _____, 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 42 самостійної роботи студента – 78	1	1
	Лекції:	
	12	10
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	30	4
Форма підсумкового контролю: письмове тестування	Самостійна робота:	
	78	106

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фізична реабілітація у геронтології та геріатрії» є підготовка фахівців напряму підготовки 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр за характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування, спроможних здійснювати відповідні функції, вирішувати певні проблеми й завдання діяльності за умови оволодіння системою умінь і компетенцій, що визначені цією програмою, та на рівні самостійної наукової творчості та дослідницького пошуку. Знання про засоби і методи фізичної реабілітації в геронтології, ознаки захворювань різних органів та систем у осіб похилого віку. Особливості застосування засобів, форм, рухових режимів лікувальної фізичної культури, фізіотерапії, (озокерито-, бальнеотерапії), кліматотерапії, механотерапії з лікувальною та профілактичною метою у осіб похилого віку. Навчити студентів диференційованого призначення засобів фізичної реабілітації при захворюваннях у осіб похилого віку на стаціонарному, санаторному і поліклінічному етапах реабілітаційного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальних:

- здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності, передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності (ЗК-1);
- здатність до критичного осмислення проблем у навчанні і професійній діяльності та на межі предметних галузей (ЗК-4);
- здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ЗК-5);
- здатність до професійного спілкування хоча б однією з іноземних мов та державною українською мовою (ЗК-6);
- здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно - комунікаційних технологій (ЗК-7);
- здатність оцінювати стратегічний потенціал професійного розвитку команди, знаходити нестандартні організаційно-управлінські рішення в нетипових ситуаціях, готовність нести за них відповідальність (ЗК-8);
- здатність формування вмінь психологічного аналізу особистості та міжособистісних взаємин у групах, визначення засобів оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі (ЗК-10);
- здатність відповідати за результати професійної діяльності (ЗК-11);

Спеціальних (фахових):

- здатність пояснювати потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я (ФК-1);
- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (ФК-2);
- здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної реабілітації (ФК-3);
- здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії, ерготерапії (ФК-4);
- здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати (ФК-6);
- здатність забезпечувати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (ФК-8);
- здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та

- формулювати цілі, пояснювати програму фізичної реабілітації (ФК-9);
- здатність ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації (ФК-11);
- здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя (ФК-13);
- здатність шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг, формувати нові ідеї у фізичні терапії, ерготерапії (креативність) (ФК-14);
- здатність надавати психологічну допомогу, проводити психотерапевтичні заходи (ФК-17).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Фізична реабілітація у геронтології та геріатрії**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- НД 1.1.8 «Анатомія людини»;
- НД 1.1.12 «Фізіологія людини»;
- НД 1.1.13 «Загальна патологія»;
- НД 2.1.9 «Кінезіотерапія при захворюваннях внутрішніх органів»;
- НД 2.1.10 «Кінезіотерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату»;
- НД 2.1.14 «Апаратна фізіотерапія»;
- НД 2.1.16 «Основи фізичної терапії»;
- НД 2.2.3 «Фізична терапія в неврології»;
- НД 2.2.11 «Реабілітаційний масаж»;
- НД 2.2.14 «Фізична реабілітація у педіатрії».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних *результатів навчання (ПРН)*:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Показувати уміння щодо зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини й освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	ПРН 01
Знання професійного дискурсу, термінології свого фаху, джерел поповнення лексики української та іноземної мови; для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПРН 02
Аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПРН 05
Демонструвати уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою.	ПРН 06
Знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.	ПРН 07
Застосовувати основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі.	ПРН 13
Визначати симптоми та синдроми поширених захворювань людини, адекватно вибирати методи й інструменти оцінки/діагностики, відповідно до наявних у пацієнта/клієнта порушень та індикаторних станів за міжнародною класифікацією функціонування.	ПРН 14
Застосовувати методи й інструменти оцінки/діагностики для вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, трактувати отриману інформацію, демонструючи доказове прийняття рішень	ПРН 15
Демонструвати здатність до пацієнтоцентричної практичної діяльності за угодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами	ПРН 16

мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики	
Демонструвати уміння здійснювати заходи фізичної реабілітації для корекції порушень структури/функцій організму, ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмеженнями участі в діяльності	ПРН 18
Безпечно та ефективно використовувати пристрої, прилади та обладнання для проведення реабілітаційних заходів, пристрої та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта, технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.	ПРН 21
Оцінювати результати виконання реабілітаційної програми з використанням відповідних засобів вимірювання та модифікації поточної діяльності.	ПРН 24

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання: Особливостей організму людини та структурні і функціональні особливості організму осіб похилого віку, особливості їх розвитку, перебігу основних хвороб. Загальні принципи класифікації захворювань у геронтології. Причини виникнення, клінічний перебіг захворювань та найбільш загальні закономірності виникнення та перебігу патологічних процесів у осіб похилого віку. Отримати фундаментальні теоретичні знання, набути практичних навичок володіння методиками відновлення та збереження здоров'я хворих та інвалідів в похилому віці. Набути професійних знань з фізичної терапії щодо роботи з пацієнтами похилого віку, володіння новітніми реабілітаційними технологіями.	ПРН 01 ПРН 02
Розуміння: Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичних вправ, інших засобів і методів фізичної терапії при захворюваннях і травмах в геронтології. Клінічну картину захворювання різних систем та систем найбільш поширених патологій у осіб похилого віку. Засоби, форми і окремі методики лікувальної фізкультури, які застосовуються при різних патологічних станах у геронтології. Ознайомити з особливостями застосування фізіотерапії, озокерито-бальнеотерапії, кліматотерапії в комплексному відновному лікуванні осіб похилого віку. Забезпечення ведення відповідної документації.	ПРН 05 ПРН 07
Застосувати: практичні вміння та навички для обстеження осіб похилого віку. Вміти розробити та застосувати програму фізичної терапії та методики застосування фізичних вправ і психологічних методів, засобів і форм відновного лікування в геронтології з метою функціонального відновлення психофізичної дієздатності хворих та інвалідів. Вміти проводити найпростіші функціональні дослідження та функціональні проби хворих похилого віку, тестувати загальну й спеціальну фізичну працездатність з метою розробки оптимальної програми фізичної терапії. Володіти технікою та параметрами проведення фізіотерапевтичних процедур у терапії. Надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах та демонструвати володіння навичками реанімаційних заходів.	ПРН 14 ПРН 15 ПРН 16
Аналізувати: Інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів діагностики. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань у геронтології. Аналізувати клінічний перебіг захворювання у осіб похилого віку при різних нозологічних станах та вплив комплексу засобів фізичної терапії.	ПРН 07 ПРН 16
Здатність магістрантів до творчого поєднання теоретичних знань і практичних навичок, наукової інтерпретації результатів. Проводити клінічне обстеження та інструментальне дослідження різних органів та систем у хворих	ПРН 18 ПРН 21

похилого віку. Скласти програму фізичної реабілітації для осіб похилого віку при різних захворюваннях та патологічних станах. Розробити і виконати комплекс фізичних вправ лікувальної гімнастики та масажу, оцінити їх одноразовий та курсовий вплив при різних захворюваннях і травмах у геронтології. Володіти технікою та параметрами проведення фізіотерапевтичних процедур у геронтології. Здійснювати систему заходів щодо попередження захворювань і травм для хворих похилого віку. Розпізнати ознаки та надати долікарську медичну допомогу при нещасних випадках та невідкладних станах.	
Оцінювання готовності магістрантів до самостійного виконання професійних завдань в геронтології. Алгоритм збирання анамнезу у осіб похилого віку і оцінювати його. План обстеження і проведення реабілітаційних заходів геронтологічних хворих, трактувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання. Виконати комплекс фізичних вправ лікувальної гімнастики та масажу, оцінити їх одноразовий та курсовий вплив при різних захворюваннях і травмах у осіб похилого віку. Інтерпретувати стан систем організму після проведення курсу реабілітаційних заходів геронтологічних хворих.	ПРН 24 ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- відповіді на лабораторних заняттях;
- виконання індивідуальних завдань з демонстрацією практичних навичок;
- аналітичні звіти, реферати
- співбесіда за результатами самостійної роботи;
- тести;
- розв'язування ситуативних задач;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях, презентації.**

Форма модульного контролю: **відповідь на теоретичні питання, тестування.**

При дистанційному проведенні модульного контролю: **тестування, розв'язування ситуативних задач.**

Форма підсумкового семестрового контролю: **іспит.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

90-100	A	відмінно	
СУММА БАЛІВ 82-89	ОЦІНКА	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
за 100-бальною 74-81	ECTS	добре екзамен	зараховано
шкалою 64-73	D	задовільно	залік

60-63	E	
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Презентаційні матеріали	Письмове завдання	Модульна контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	10	10	50	100
10	10	10				

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Презентаційні матеріали	Письмове завдання	Модульна контроль на робота	Сума
T4	T5	T6	10	10	50	100
10	10	10				

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	-	-	-	-
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	16	30	14	30
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-
Презентація	-	10	-	10
Реферат	-	10	-	10
Есе (твір роздум)				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час лабораторних занять. Оцінка складається з оцінок за відповіді на лабораторних заняттях (1-10 балів за кожну відповідь), Відповіді на два теоретичні питання (1-5 балів на кожне питання), оцінок за тестовий контроль (1-10 балів), за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-10) балів. Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – 50 балів (табл.5.4).

Таблиця 5.4. Шкала поточного оцінювання модульної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усна відповідь на лабораторних заняттях	1-10	10
Теоретичні питання (два питання, за кожну правильну відповідь нараховується 5 балів)	1-5	10
Тестовий контроль знань на заняттях (за кожну правильну відповідь нараховується 2 бали)	1-10	10
Презентаційні матеріали	1-10	10
Самостійна робота (за якість конспектів лекцій та виконаних домашніх завдань)		10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться шляхом аналізу показників поточної успішності та написання письмової модульної контрольної роботи, яка складається з вирішення тестових завдань, ситуативних задач та теоретичних питань. Оцінювання модульної контрольної роботи проводиться за 50 бальною шкалою: два теоретичні питання по 10 балів, тестові завдання кожне по 3 бали. Пропонується 10 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Всього 100 тестових завдань. На кожне питання дається 5 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою від 0 до 50 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Іспит є підсумковою формою контролю. Іспит проводиться у формі письмового тестування або усних відповідей на питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 10 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Позитивну оцінку отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

Оцінку «**відмінно**» (90-100 балів, **A**) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «**добре**» (82-89 балів, **B**) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку «**добре**» (74-81 бал, **C**) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку «**задовільно**» (64-73 бали, **D**) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «**задовільно**» (60-63 бали, **E**) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «**не задовільно**» (35-59 балів, **F**) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «**не задовільно**» (35 балів, **F**) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Вступ. Поняття про геронтологію і геріатрію. Предмет і завдання геронтології і геріатрії.

Тема 2. Реабілітація серцево-судинної і дихальної систем в осіб похилого віку.

Тема 3. Хвороби органів травлення у осіб похилого віку. Хвороби обміну речовин.

Практичний курс

Тема 1. Предмет і завдання геронтології та геріатрії. Старіння і старість, біологічний вік. Особливості реабілітації в геронтології.

Тема 2. Старіння і хвороби. Фізичні вправи у похилому віці. Покази і протипокази Бальнеотерапія. Методики застосування бальнеопроцедур у осіб похилого віку.

Тема 3. Серцево-судинна система в процесі старіння. Атеросклероз. Артеріальна гіпертензія. Методи реабілітації. Фізична реабілітація хворих похилого віку з ішемічною хворобою серця. Стенокардія в осіб похилого віку. Етіологія. Патогенез, особливості клінічного перебігу захворювання. Інфаркт міокарда. Особливості захворювання у осіб похилого віку. Серцева недостатність. Методи реабілітації.

Тема 4. Анатомічно – морфологічні зміни дихального апарату при старінні. Реабілітація осіб похилого віку з захворюванням органів дихання. Бронхіальна астма в осіб похилого віку. Методи реабілітації. Фізична реабілітація хворих на хронічний бронхіт і пневмонію.

Тема 5. Хвороби органів травлення у осіб похилого віку. Анатомо-морфологічні зміни ШКТ в процесі старіння. Реабілітація хворих з патологією гастродуодинальної зони. Виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки у осіб похилого віку. Засоби реабілітації.

Тема 6. Захворювання гепатобіліарної системи у похилому віці. Шляхи реабілітації. Фізична реабілітація осіб похилого віку з захворюванням кишечника.

Тема 7. Хвороби обміну речовин у осіб похилого віку. Хвороби щитовидної залози. Методи реабілітації осіб похилого віку. Фізичні фактори реабілітації хворих на цукровий діабет. Ожиріння. Методи реабілітації. Схуднення. Кахексія(виснаження). Особливості реабілітації.

Модульний контроль № 1

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 4. Фізична реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях нервової системи.

Тема 5. Особливості реабілітації осіб похилого віку при пошкодженнях і захворюваннях опорно-рухового апарату.

Тема 6. Фізична реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях нирок, сечостатевої системи та гінекологічних захворюваннях. Відновлювальна терапія онкологічних хворих.

Практичний курс

Тема 8. Структурні зміни нервової системи у процесі старіння. Особливості реабілітації осіб похилого віку при запальних захворюваннях нервової системи. Реабілітація осіб похилого віку при запальних захворюваннях нервової системи. Реабілітація осіб похилого віку при запальних захворюваннях нервової системи.

віку при порушеннях мозкового кровообігу. Хвороба Паркінсона (дрижальний параліч). Методи реабілітації.

Тема 9. Анатомо-фізіологічні зміни кісткової тканини у похилому віці. Віковий остеопороз. Фізичні фактори реабілітації хворих похилого віку при дистрофічно-деструктивних захворюваннях хребта (остеохондроз хребта). Реабілітація осіб похилого віку при переломах шийки стегна.

Тема 10. Фізичні засоби реабілітації при хронічних пієлонефриті та гломерулонефриті. Реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях передміхурової залози. Гінекологічні захворювання у похилому віці. Шляхи реабілітації.

Тема 11. Засоби реабілітації онкологічних хворих при захворюванні органів травлення і грудна клітини (порожнини). Рак шлунка. Клінічна характеристика. Засоби реабілітації після оперативного втручання. Рак легень. Клінічна картина. Засоби реабілітації після оперативного втручання.

Тема 12. Реабілітація онкологічних хворих в гінекології. Рак шийки матки. Клінічний перебіг захворювання. Засоби реабілітації після оперативного втручання.

Тема 13. Санаторно-курортна реабілітація осіб похилого віку. Бальнеотерапія. Парафіно-озокеритолікування. Фізіотерапевтичні методи відновного лікування.

Модульний контроль № 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усяо го	у тому числі					усяо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В GERONTOLOGII												
Тема 1. Вступ. Поняття про геронтологію і геріатрію. Предмет і завдання геронтології і геріатрії.	11	2		2		7	18					18
Тема 2. Особливості догляду і реабілітації осіб похилого віку.	9	-		2		7						
Тема 3. Реабілітація серцево-судинної і дихальної систем в осіб похилого віку.	13	2		4		7	20	2		1		17
Тема 4. Хвороби органів травлення у осіб похилого віку.	13	2		4		7	21	2		1		18
Тема 5. Хвороби обміну речовини осіб похилого віку. Засоби реабілітації.	10			2		8						
Модульна контрольна робота 1	2			2								
Разом за змістовим	58	6		16		36	59	4		2		53

модулем 1												
Змістовий модуль 2. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ ПРИ РІЗНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ.												
Тема 6. Фізична реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях нервової системи. Особливості реабілітації осіб похилого віку при запальних захворюваннях нервової системи	12	2		2		8	20	2		1		17
Тема 7. Особливості реабілітації осіб похилого віку при пошкодженнях і захворюваннях опорно-рухового апарату.	10	2		2		6	21	2		1		18
Тема 8. Фізична реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях нирок, сечовидільної системи та гінекологічних захворюваннях.	11	1		2		8	20	2				18
Тема 9. Відновлювальна терапія онкологічних хворих при захворюваннях органів травлення, грудної клітини.	11	1		2		8						
Тема 10. Фізична реабілітація онкологічних хворих у гінекології.	8			2		6						
Тема 11. Санаторно-курортна реабілітація осіб похилого віку. Бальнеотерапія. Фізіотерапевтичні методи відновного лікування.	8			2		6						
Модульна контрольна робота 2	2			2								
Разом за змістовим модулем 2	62	6		14		42	61	6		2		
Усього годин	120	12		30		78	120	10		4		106

6. 3. Теми лабораторних занять

№	Назва теми	К-сть	К-сть
---	------------	-------	-------

з/п		Годин Денна	Годин Заочна
Модуль 1.			
1	Предмет і завдання геронтології і геріатрії. Старіння і старість, біологічний вік. Особливості реабілітації в геронтології.	2	
2	Старіння і хвороби. Лікувальна фізична культура у похилому віці. Покази, проти покази. Природні і преформовані фактори в реабілітації осіб похилого віку. Бальнеотерапія. Методи застосування бальнеопроцедур.	2	
3	Серцево-судинна система в процесі старіння. Атеросклероз. Артеріальна гіпертонія. Шляхи реабілітації. Фізична реабілітація хворих похилого віку з ішемічною хворобою серця. Особливості складання комплексу вправ ЛФК.	2	1
4	Анатомо-морфологічні зміни дихального апарату при старінні. Бронхіальна астма у осіб похилого віку. Методи реабілітації. Фізична реабілітація хворих на хронічний бронхіт. Особливості складання комплексу вправ ЛФК.	2	1
5	Анатомо-морфологічні зміни ШКТ у процесі старіння. Реабілітація хворих з патологією гастродуоденальної зони.. Комплекс вправ ЛФК.	2	
6	Захворювання гепатобіліарної системи у похилому віці. Засоби візичної реабілітації осіб похилого віку при захворюваннях печінки, жовчного міхура, підшлункової залози.	2	
7	Фізичні фактори реабілітації хворих на цукровий діабет. Ожиріння методи реабілітації. Похудіння, кахексія. Особливості реабілітації. Ефективність застосування комплексів ЛГ та інших засобів реабілітації.	2	
	Модульна контрольна робота 1	2	
Змістовий модуль 2.			
1	Структурні зміни нервової системи у процесі старіння. Порушення мозкового кровообігу. Реабілітація осіб похилого віку при порушеннях мозкового кровообігу. Комплекси вправ лікувальної гімнастики. Хвороба Паркінсона. Комплекси вправ ЛФК.	2	1
2	Анатомо-фізіологічні зміни кісткової і м'язової тканини у осіб похилого віку. Фізичні фактори реабілітації осіб похилого віку при дистрофічно-дегенеративних захворюваннях хребта. Реабілітація осіб похилого віку при переломах шийки і стегна нижньої кінцівки. Комплекси вправ ЛФК.	2	
3	Фізичні фактори реабілітації хворих похилого віку на хронічний пієлонефрит і гломерулонефрит.	2	1
4	Відновлювальна терапія онкологічних хворих при захворюваннях органів травлення. Онкологічні хвороби шлунку, кишечника. Онкологічні хвороби грудної клітини у осіб похилого віку. Засоби реабілітації.	2	-
5	Реабілітація жінок похилого віку при онкологічних захворюваннях. Гінекологічні захворювання у похилому віці. Шляхи реабілітації при різних захворюваннях.	2	-
6	Санаторно-курортна реабілітація осіб похилого віку. Бальнеотерапія. Фізіотерапевтичні методи відновного лікування. Курорти Закарпаття. Техніка проведення і параметри процедур у осіб похилого віку.	2	
	Модульна контрольна робота 2	2	
	Разом	30	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть Годин Денна	К-сть Годин Заочна
Змістовий модуль 1.			
1	Старіння і старість. Загальні поняття геронтології. Загальні механізми старіння. Поняття віку в геронтології. Завдання реабілітації.	6	9
2	Старіння і хвороби. Зміни в органах дихання, серцево-судинної системи, органів травлення у осіб похилого віку. Соціальна і виробнича реабілітація.	7	9
3	Вікові зміни нервової системи та кістково м'язової системи у осіб похилого віку. Особливості реабілітації геріатричного пацієнта.	6	9
4	Фізичні вправи як головний засіб лікувальної фізичної культури. Ефективність застосування ЛФК. У осіб похилого віку.	7	9
5	Розлади сну у осіб похилого віку. Методи реабілітації.	7	9
6	Хронічна пневмонія у осіб похилого віку. Клінічний перебіг. Шляхи реабілітації.	7	8
Змістовий модуль 2.			
1	Хвороби щитовидної залози у осіб похилого віку. Методи реабілітації.	6	9
2	Захворювання органів кровообігу у геріатрії. Серцева недостатність у осіб похилого віку. Шляхи реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.	6	9
3	Захворювання кишечника у осіб похилого віку. Шляхи реабілітації. Дисбактеріоз кишечника. Комплекс спеціальних вправ.	6	9
4	Проблема остеопороза у осіб похилого віку. Методи лікування та шляхи реабілітації.	7	9
5	Бальнеотерапія. Курорти Закарпаття. Техніка проведення і параметри процедур у осіб похилого віку. Питне використання мінеральних вод Закарпаття при різних захворюваннях. Режим призначення.	7	9
6	Реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях передміхурової залози. Шляхи реабілітації. Доброякісна гіперплазія передміхурової залози. Комплекс спеціальних вправ. Онкологічні хвороби у геріатрії. Засоби реабілітації.	6	8
	Разом	78	106

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря / За ред. Ю. В. Вороненка, О. Г. Шекери, Л. А. Стаднюка – К.: Видавець Заславський О.Ю., 2015. – 530с.
2. Войтенко П.В. Старение и продолжительность жизни: взгляд в будущее. – К.: Медицина, 1987. – 46 с.

3. Гериатрия: Учебное пособие /Д.Ф. Чеботарев, В.Ф. Фролькис, О.В. Коркушко и др. Под ред. Д.Ф.Чеботарева. – М.: Медицина, 1990.- 290 с.
4. Подрушняк Е.Л. Возрастные изменения и заболевания опорно-двигательного аппарата человека. – К.: Здоров'я, 1987. – 308 с.
5. Погодина А. Б., Газимов А.Х. Основы геронтологии и гериатрии: учеб. пособие /А.Б. Погодина, А.Х. Газимов. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 253 с.
6. Руководство по гериатрии /Под ред. В.Ф. Чеботарева, Н.Б. Маньковського. – М.: Медицина, 1982, - 544 с.
7. Ус А.Д. Бальнеотерапия и возраст. – К.: Наукова думка, 1995.- 136 с.

Допоміжна література

1. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті / Ячнюк І. О., Воробйов О. О., Романів Л. В., Ячнюк Ю. Б., Марценяк І. В., Білик Р. Р.: Підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2009. – 432 с.
2. Гужановский А.А. Сегодня и каждый день.. – М.: Физкультура и спорт, 1983.- 143 с.
3. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура (кинезотерапия): Учеб. для студ. высш.учеб. заведений. – 2-е изд., стер.- М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 608с.
4. Комплексная терапия начальных форм церебрального атеросклероза у больных старших возрастных групп: Метод. рек. /М-во Здравохранения УССР. – К.: Г.И., 1986. – 12 с.
5. Літошенко О.Я. Чому і як ми старіємо. –К.: Т-во «Знання» УССР, 1990.- 48 с.
6. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / В.В. Клапчук, Г.Д. Дзяк, І.В.Муравйов / За ред. В.В. Клапчука, Г.Д.Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995, - 312с.
7. Маліков М.В., Сватъев А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с.
8. Олефиренко В.Т. Водолечение. – 3-е изд.- М.: Медицина, 1986. – 286с.
9. Серебряна Л.А. Реабилитация больных с патологией органов пищеварения. – К.: Здоров'я, 1989. – 168с.
10. Физическая реабилитация: Учебник для академий и институтов физической культуры /Под ред. проф. С.П. Попова. – Ростов н/Д: изд-во «Феникс», 1999. – 608с.

9. Інформаційні ресурси

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фізична реабілітація у геронтології» (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Фізична реабілітація у геронтології» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.010203 – здоров'я людини /Я.Ф. Філак. – Ужгород, 2020. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).
3. <http://www.geront.kiev.ua/scgg/okfpoda.htm>
4. <http://antiaging.org.ua/>
5. <https://abilis.com.ua/korysna-informatsiia/korysni-internet-resursy.html>
6. <http://www.nbuu.dov.ua/>
7. <http://www.nlm.nih.gov/>
8. <http://studentam.net>

9. <https://www.hopkinsarthritis.org/patient-corner/disease-management/rehabilitation-management-rheumatoid-arthritis-patients/#ref10>
10. <http://www.medbook.net.ru/21.shtml>

ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕОРЕТИЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Змістовий модуль 1

1. Предмет і завдання геронтології і геріатрії.
2. Старіння і старість, біологічний вік.
3. Особливості реабілітації в геронтології.
4. Лікувальна фізична культура та природні і преформовані фактори в реабілітації осіб похилого віку.
5. Серцево-судинна система в процесі старіння.
6. Атеросклероз. Артеріальна гіпертонія. Шляхи реабілітації. Комплекс спеціальних вправ.
7. Фізична реабілітація хворих похилого віку з ішемічною хворобою серця. Особливості складання комплексу вправ ЛФК.
8. Анатомо-морфологічні зміни дихального апарату при старінні.
9. Бронхіальна астма у осіб похилого віку. Методи реабілітації. Комплекс вправ ЛГ.
10. Фізична реабілітація хворих на хронічний бронхіт. Особливості складання комплексу вправ ЛФК.
11. Анатомо-морфологічні зміни ШКТ у процесі старіння.
12. Реабілітація хворих з патологією гастродуоденальної зони. Комплекс вправ ЛГ.
13. Захворювання гепатобіліарної системи у похилому віці. Комплекси вправ ЛГ.
14. Захворювання кишечника. Засоби реабілітації. Комплекси вправ ЛГ.
15. Фізичні фактори реабілітації хворих на цукровий діабет у осіб похилого віку. Комплекс вправ лікувальної гімнастики.
16. Ожиріння. Методи реабілітації. Комплекс вправ лікувальної гімнастики.
17. Похудіння, кахексія. Особливості реабілітації. Ефективність застосування комплексів ЛГ.

Змістовий модуль 2

1. Структурні зміни нервової системи у процесі старіння.
2. Порушення мозкового кровообігу (інсульт). Етіологія, патогенез, клінічна картина.
3. Реабілітація осіб похилого віку при порушеннях мозкового кровообігу. Комплекси вправ лікувальної гімнастики.
4. Шляхи реабілітації при прогресуючих хворобах нервової системи (х-ба Паркінсона). Комплекс вправ ЛФК.
5. Особливості реабілітації хворих похилого віку при запальних процесах нервової системи. Комплекси вправ ЛГ.
6. Анатомо-фізіологічні зміни кісткової і м'язової тканини у осіб похилого віку.
7. Фізичні фактори реабілітації осіб похилого віку при дистрофічно-дегенеративних захворюваннях хребта. Комплекси вправ ЛГ.
8. Реабілітація осіб похилого віку при переломах шийки і стегна нижньої кінцівки. Комплекси вправ ЛФК.

9. Фізичні фактори реабілітації хворих похилого віку на хронічний пієлонефрит і гломерулонефрит.
10. Гінекологічні захворювання в геріатрії. Шляхи реабілітації.
11. Онкологічні захворювання у осіб похилого віку. Засоби реабілітації.
12. Бальнеотерапія. Курорти Закарпаття. Техніка проведення і параметри процедур у осіб похилого віку.
13. Питне використання мінеральних вод Закарпаття при різних захворюваннях. Режим призначення.
14. Реабілітація осіб похилого віку при захворюваннях передміхурової залози. Шляхи реабілітації

Додаток 1

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)